

Teknas innspill til Statsbudsjettet 2025 - Transport- og kommunikasjonskomitéen

Tekna er fagforeningen for 111 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge.

Jernbanedirektoratet (Kap. 1352, post 71 – SD)

Tekna støtter regjeringen økte satsing på drift, vedlikehold og fornying for å øke regulariteten i togtilbudet. Og vi har respekt for at økningen i bevilgningene må fases inn etter kapasiteten i markedet.

Vi merker oss imidlertid at regjeringens satsing vil gi et økt etterslep på vedlikehold og fornying neste år. I henhold til opptrappingsplanen i NTP vil også etterslepet øke de neste seks årene, før det tas sikte på å redusere det. Tekna mener at tross gode intensjoner, så vil ikke dagens politikk gi en infrastruktur som øker regulariteten i togtilbudet.

I arbeidet med Nasjonal transportplan 2025–2036 beregnet Bane NOR et grunnnivå for fornying, definert som et økonomisk minimumsnivå for å unngå økt etterslep, til om lag 8,1 mrd. 2025-kroner per år. Regjeringens foreslår i sitt budsjettforslag 5,5 mrd. kroner øremerket fornying for 2025. Selv med økte bevilgninger vil etterslepet på vedlikehold og fornying øke, og dermed også forsinkelser for passasjerer som skyldes sporet og infrastrukturen.

På investeringssiden merker Tekna seg at regjeringen kaller avsetning av planmidler en «forsiktig» start og at en ferdigstillelse kan komme en gang etter 2040. Tekna mener at regjeringen kunne vært mindre forsiktig og mer besluttsom. Hvis planperioden trekker for mye ut, må man om noen år starte planlegging på nytt fordi ulike forutsetninger har endret seg.

Stortinget bes øke bevilgningene til fornying med 200 millioner kroner, fra 5,5 til 5,7 mrd. kroner for å begrense økningen i vedlikeholdsetterslepet på jernbanen.

Stortinget bes avklare med regjeringen hvor store ekstrabevilgninger til fornyelse på 2025-budsjettet BaneNor kan bruke, gitt kapasiteten i BaneNor og i markedet som leverer til BaneNor.

Stortinget bes samle seg om vedtak som ber regjeringen prioritere en effektiv planprosess for rikstunellen og legge en tidsplan slik at ferdigstillelse kan skje i god tid før 2040.

Statens vegvesen (kap. 1320, post 22 - SD)

Tekna har i mange år pekt på det store vedlikeholdsetterslepet innen veisektoren. For 2025 viser regjeringen til at vedlikeholdsetterslepet på riksveiene vil gå ned med 1,1 mrd. kroner.

På investeringssiden har regjeringen funnet rom for to større prosjekter, Arna-Stanghelle-prosjektet i Vestland og E45 Kløfta i Finnmark. Tekna har tidligere støttet utbygging av fellesprosjektet mellom Arna og Voss, fordi store prosjekter ivaretar og utvikler store kompetansemiljøer og fagutvikling. Tekna pekte i fjorårets budsjettbehandling på at stopp i nye store prosjekter ville føre til en nedbygging av fagmiljøene i Statens vegvesen. Vi er derfor tilfredse med oppstarten av disse to prosjektene. De gir fagmiljøene forutsigbarhet for oppgaver og opprettholder kapasiteten i Statens vegvesen til å håndtere store veiprojekter i framtida.

Stortinget bes støtte og forsterke regjeringens forslag om midler til drift, vedlikehold og fornying av riksveiene.

Tekna ber Stortinget støtte oppstart av Arna-Stanghelle i Vestland og E45 Kløfta i Finnmark

IT- og ekompolitikk (kap. 1541, post 60 - DFD)

En forsert utbygging av moderne digital infrastruktur i hele Norge gir store muligheter for næringsutvikling og arbeidsplasser. Det tidligere politiske målet om 100 Mbit nedlastingshastighet i hele Norge innen 2025 blir ifølge regjeringen oppfylt. Regjeringen går nå inn for et mål om å tidoble nedlastingshastigheten til 1 Gbit innen 2030. Tekna støtter denne forsterkede ambisjon, men merker oss at det kun foreslås å inflasjonsjustere bevilgingen til utbygging. Tekna har gjennom flere budsjettbehandlinger stått sammen med andre aktører om at bevilgningene må opp. Det er bekymringsfullt at NHO som reaksjon på regjeringens budsjettforslag viser til rapporter fra sine medlemmer om at dagens bevilgning ikke vil være nok til å nå målet.

Stortinget bes øke bevilgningen til utbygging av bredbånd for å nå målet om 1 Gbit nedlastingshastighet i hele Norge innen 2030 med 200 millioner kroner, fra 415 til 615 millioner kroner.